

MACA-
12030-12

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	средњовековни утврђени градови у Србији – проучавање и обнова сви модули	година	прва
изборна група	изборни предмет 2 – архитектура	семестар	2
наставник	проф. др Мирјана Ротер Благојевић бр. каб. 233	статус	изборни
E-mail контакт	marko@arh.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	1
		вежбе	1
		др. облици	0
		сам.истр.рад	0
		остали часови	0
сарадници	асс. др Марко Николић		
координатор СЦ	мр Будимир Судимац, доцент		
пожељне квалификације за пријем студената			

садржај предмета

циљ:

Циљ предмета је да се студенти упознају са проблемима везаним за проучавање и обнову средњовековних утврђених градова у Србији, како би проширили и усавршили своја теоријска знања стечена на основним академским студијама. Осим продубљивања сазнања везаних за историјски развој, просторне и архитектонске карактеристике и вредности средњовековних утврђених градова, циљ је да студенти дају и властите предлоге њихове заштите, презентације и укључивања у савремени живот.

теоријска и практична настава:

Кроз теоријску наставу предвиђен је детаљни приказ развоја, просторних, типолошких и архитектонских карактеристика средњовековних насеља у Србији, посебно утврђених градова и фортификационе архитектуре. Посебна пажња биће посвећена питањима везаним за савремене принципе заштите и презентације ове врсте градитељског наслеђа и могућности њиховог унапређења у домаћој пракси. Биће анализирани и компарирани страни и домаћи примери заштите и презентације.

Програмом рада на предмету предвиђено је да се студенти кроз самостални истраживачки рад историјских, урбанистичких и архитектонских карактеристика, упознају са вредностима ширег простора изабраних средњовековних утврђених градова. Анализом савремених светских тенденција и препорука из области очувања културног наслеђа, културног пејзажа и културног туризма, испитују се могућности савремене презентације остатака средњовековних утврђених градова, као и њихове ревитализације кроз уношење различитих садржаја, у функцији савремене презентације остатака историјских грађевина и упознавања посетилаца са историјом и вредностима простора.

метод извођења наставе:

Наставу чине предавања ex-cathedra, групне и индивидуалне консултације за израду семестралног рада, самостално истраживање студената ради прикупљања грађе у архивама и на терену.

основна литература:

Вученовић, С. Урбана и архитектонска конзервација - Свет и Европа, Том 1 (Београд: ДКС, 2004).
Дероко, А. Средњовековни градови у Србији, Македонији и Црној Гори (Београд: 1950).
Evropske konvencije i preporuke u oblasti kulturnog nasleđa. Kotor: EXPEDITIO, Centar za održivi prostorni razvoj – Kotor, 2005.
Милошевић, Г., Ротер-Благојевић, М., Јадрешин-Милић, Р., и Николић, М.: Обнова и презентација утврђења Рам на Дунаву и његове околине у функцији културног туризма, у: Гласник ДКС, 34 (2010), стр. 89-94.
Поповић, М. и Симић, Г.: Утврђења у Србији, (Смедерево: Регионални завод за заштиту споменика културе, 2003).

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
Активност у току предавања	10	Семестрални рад	50
Први колоквијум	15	Одбрана семестралног рада	10
Други колоквијум	15		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	15.02.2016.	Нерадни дан - Дан државности
2	22.02.2016.	Уводно излагање – упознавање са предметом, садржајем, методама извођења наставе, исходима и сл.
3	29.02.2016.	Просторне и архитектонске карактеристике и вредности средњовековних утврђених градова у Србији. Институционална категоризација у оквиру културних добара.
4	07.03.2016.	Вредности, заштита и презентација карактеристичних примера средњовековних утврђених градова у Србији - Стари Рас, Крушевац и Смедерево.
5	14.03.2016.	Вредности, заштита и презентација карактеристичних примера средњовековних утврђених градова у Србији - Голубац, Маглич и Сталаћ.
6	21.03.2016.	Вредности, заштита и презентација карактеристичних примера средњовековних утврђених градова у Србији - Београд.
7	28.03.2016.	Савремена тумачења и примена принципа очувања аутентичности и интегритета код заштите и презентације градитељског наслеђа на примеру средњовековних утврђених градова.
8	04.04.2016.	Унапређење приступа заштите, ревитализације и презентације средњовековних утврђених градова. Примери из света и Србије.
9	11.04.2016.	Први колоквијум. Дефинисање тема индивидуалних истраживања.
10	18.04.2016.	Рад на самосталним истраживањима и задацима. Прикупљање грађе.
11	25.04.2016.	Дефинисање приступа заштите и презентацији.
12	02.05.2016.	Нерадни дан - Празник рада
13	09.05.2016.	Израда концепта и предлога.
14	16.05.2016.	Израда концепта и предлога.
15	23.05.2016.	Други колоквијум. Презентација резултата истраживања и основног концепта рада.